

**INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE
DELEGATURA W RADOMIU**

INFORMACJA

**O STANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO
W POWIECIE RADOMSKIM
za 2017 rok**

Opracowano:

w Dziale Monitoringu
Delegatury w Radomiu
Wojewódzkiego Inspektoratu
Ochrony Środowiska
w Warszawie

Radom, maj 2018

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Dla powiatu radomskiego obowiązujące są wyniki monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych z 2014 i 2016 roku kiedy na terenie powiatu radomskiego monitorowano stan jakości wód rzeki Radomki, Mlecznej i Pacynki. Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód, wykonaną zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2014 poz. 1482) oraz z dnia 5 sierpnia 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1187) w sprawie jak wyżej, dla monitoringu z 2016 roku. Wyniki oceny przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Stan czystości rzek powiatu radomskiego za 2014 i 2016 r.

5		Nazwa jcw, której ocenie służy ppk wymieniony w kolumnie 4.	
		Kod jcw, której ocenie służy ppk wymieniony w kolumnie 4.	
		Kod ppk	
		Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	
Typ abiotyczny			
1. Elementy biologiczne	1.2	Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO)	2. ELEMENTY HYDR.-MORF.
	1.3	Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	
	Klasa elementów biologicznych		
	Klasa elementów hydromorfologicznych		
3.1. Stan fizyczny	3.1.1	Temperatura (°C)	3.2. Warunki tlenowe
	3.2.1	Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	
	3.2.2	BZT5 (mgO ₂ /l)	
	3.2.4	OWO (mgCl/l)	
3.3. Zasolenie	3.3.2	Przewodność w 20°C (uS/cm)	3.4. Zakwaszenie
	3.3.3	Substancje rozpuszczone (mg/l)	
	3.3.8	Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	
	3.4.1	Odczyn pH	
3.5. Substancje biogenne	3.5.1	Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	
	3.5.2	Azot Kjeldahla (mgN/l)	
	3.5.3	Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	
	3.5.5	Azot ogólny (mgN/l)	
	3.5.6	Fosforany (mgPO ₄ /l)	
	3.5.7	Fosfor ogólny (mgP/l)	
	Klasa elementów fizykochemicznych (3.1-3.5)		
	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY		
Stan chemiczny			
STAN			

1	Radomka	PLRW20001 9252599	PL01S0701_1076	19	0,476	35,26	III	II	15,7	7,0	2,6	8,1	442	280	201	7,4-8,0	0,097	1,5	0,97	2,5	0,16	0,13	PSD	PSD	PSD	ZŁY
2	Mleczna	PLRW20001 725269	PL01S0701_1083	17	0,248	25,5	IV	I	13,5	7,9	5,0	10,4	749	471	294	6,9-8,0	0,43	2,1	2,07	4,3	0,26	0,24	PSD	SŁABY		ZŁY
3	Pacynka	PLRW20001 7252689	PL01S0701_1084	17	0,23	28,7	IV	I	11,1	8,7	4,8	9,9	685	412	267	7,1-8,1	0,48	2,0	1,77	3,8	0,24	0,20	II	SŁABY		ZŁY

Objaśnienia:

- ocena biologiczna

I	stan bdb / potencjał maks.
II	stan db / potencjał db
III	stan / potencjał umiarkowany
IV	stan / potencjał słaby
V	stan / potencjał zły

- ocena fizykochemiczna

I	stan bdb / potencjał maks.
II	stan db / potencjał db
PSD	poniżej stanu / potencjału dobrego

- stan/potencjał ekologiczny

BARDZO DOBRY	stan bdb / potencjał maks.
DOBRY	stan db / potencjał db
UMIARKOWANY	stan / potencjał umiarkowany
SŁABY	stan / potencjał słaby
ZŁY	stan / potencjał zły

- stan chemiczny

DOBRY	stan dobry
PSD	poniżej stanu / potencjału dobrego

- stan

DOBRY	stan dobry
ZŁY	stan zły

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Na terenie powiatu radomskiego funkcjonuje 28 oczyszczalni ścieków odprowadzających swe ścieki głównie do rzek: Radomki, Zagożdżonki i Iłżanki (bezpośrednio lub poprzez dopływy).

Największą ilość ścieków komunalnych w 2017 roku odprowadzano z oczyszczalni komunalnej dla miasta Pionki to jest 1900,00 dam³.

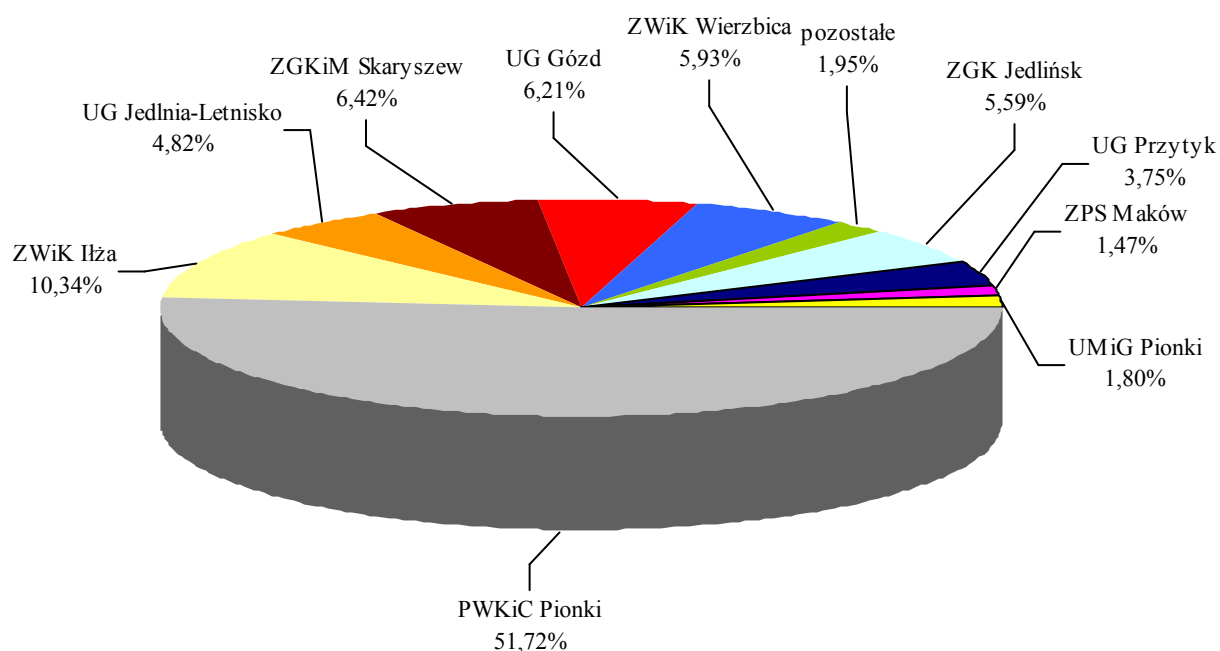
Łączna ilość oczyszczonych ścieków w 2017 r. na terenie powiatu radomskiego wyniosła 3.673,74 dam³ (wzrost o 15% w stosunku do roku 2016), z czego zdecydowana większość (ponad 97%) to ścieki komunalne.

Tabela 2. Wykaz oczyszczalni ścieków powiatu radomskiego

Lp.	Właściciel	Gmina Miejscowość	Projektowana przepustowość (m ³ /d)	Ścieki odprowadzone w 2016 roku (dam ³)	Odbiornik
1.	Nadleśnictwo Marcule	Iłża Marcule	6,50	1,90	rów B
2.	Ośrodek Edukacji Ekologicznej i Integracji Europejskiej Lasów Państwowych w Jedlni -Letnisko	Jedlnia-Letnisko Jedlnia Letnisko	30,00	2,60	Gzówka/Pacynka/- Mleczna
3.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. Starachowice	Iłża Trębowiec	13,00	0,57	Iłżanka/Wisła
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wierzchowinach	Jedlińsk Wierzchowiny	17,00	0,40	rów mel./Tymianka/-Radomka
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadach Starych	Jedlińsk Zawady Stare	6,00	0,49	rów R-3/Tymianka/-Radomka
6.	Szpital Rejonowy w Iłży	Iłża Iłża	141,50	13,00	Iłżanka/Wisła
7.	Urząd Gminy Jedlnia-Letnisko	Jedlnia Letnisko Jedlnia Letnisko	611,00	176,87	rów mel./Pacynka/-Mleczna
8.	Urząd Gminy Pionki	Pionki Jedlnia Kościelna	250,00	66,00	Leniwa/Radomka/- Wisła
9.	Urząd Gminy Gózd	Gózd Gózd	250,0	111,00	Gzówka/Pacynka/- Mleczna
10.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Skaryszewie	Skaryszew Skaryszew	800,00	236,00	Kobylanka/Modrzejowica/- Iłżanka
11.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	Jedlińsk Jedlińsk	720,00	205,15	Tymianka/Radomka/- Wisła
12.	Zakład Mleczarski „FIGAND” s.c. w Kolonii Wawrzyszów	Wolanów Kolonja Wawrzyszów	60,0	19,97	rów mel./Szabasówka/-Radomka
13.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Iłży	Iłża Iłża	2150,00	380,00	Iłżanka/Wisła
14.	Zakłady Górniczo-Metalowe „Zębiec” w Zębciu	Iłża Zębiec	1300,00	2,70	obieg zamknięty
15.	Zakład Przetwórstwa Spożywczego „MAKÓW” Sp. z o.o. w Makowie	Skaryszew Maków	390,00	54,13	Pacynka/Mleczna/-Radomka

c.d. tab. 2.

16.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Wierzbicy	Wierzbica Wierzbica	1300,00	218,00	Szabasówka/Radomka/-Wisła
17.	Zespół Szkół Rolniczych w Chwałowicach	Łża Chwałowice	115,30	1,80	rów mel./Struga Malenie/Łżanka
18.	Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o.	Pionki Pionki	12000,00	1900,00	Zagożdżonka/Wisła
19.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie	Zakrzew Zakrzew	29,00	1,64	rów mel./Ciek Bosak/Starorzecze Radomki „SOSNOWICA”
20.	Urząd Gminy Gózd	Gózd Klwatka Królewska	956	117,00	Pacynka/Mleczna/-Radomka
21.	Caritas Diecezji Radomskiej Dom Interwencji Kryzysowej	Łża Jasieniec Dolny	12,38	1,05	Małyszyniec/Łżanka/-Wisła
22.	Gmina Przytyk	Przytyk Wólka Domaniońska	365,00	87,98	Radomka/Wisła
23.	Oczyszczalnia komunalna dla gminy Przytyk	Przytyk Zameczek	300,00	49,83	Radomka/Wisła
24.	Urząd Gminy Zakrzew	Zakrzew Zakrzew	1,20	0,34	Bosak/Radomka/Wisła
25.	Oczyszczalnia w Rożkach	Kowala Rożki	16,80	0,29	rów melioracyjny
26.	Urząd Gminy w Zakrzewie	Zakrzew Zakrzew-Kolonia	4,8	0,69	Bosak/Radomka
27.	„U Grubego” Bartłomiej Firlej	Jedlińsk Wielogóra	30,0	0,54	ziemia
28.	PPH „PIK” Płuciennik i Kołacz Sp. J.	Wolanów Wawrzyszów	150,0	23,8	ziemia

Rys. 1. Struktura odprowadzania ścieków z powiatu radomskiego w 2017 roku (w %)

Stan środowiska akustycznego oceniany jest w oparciu o prowadzone badania uciążliwości akustycznej poszczególnych źródeł hałasu.

Działania WIOŚ koncentrują się na pomiarach hałasu drogowego i przemysłowego, to jest pochodzącego od tych źródeł, które postrzegane są przez społeczeństwo, jako najbardziej uciążliwe. Na terenie powiatu radomskiego w 2017 roku nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, w 2017 roku wykonał badania hałasu przemysłowego w 4 zakładach na terenie powiatu radomskiego nie stwierdzając przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu. W tym samym czasie 3 podmioty gospodarcze przesłały wyniki automonitoringu hałasu, które również wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych norm.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie powiatu radomskiego w 2017 roku nie wykonywano pomiarów pól elektromagnetycznych.

STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA

Klasyfikacja strefy mazowieckiej

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w *sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz.U. 2012 poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie mazowieckim klasyfikację wykonuje się w 4 strefach: aglomeracji warszawskiej, mieście Radom, mieście Płock i w strefie mazowieckiej.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w *sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Obowiązujące w 2017 r. wielkości tych poziomów przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Poziomy dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego do klasyfikacji stref – ochrona zdrowia i ochrona roślin

Nazwa substancji	Czas uśredniania stężeń	Określone poziomy dla zanieczyszczeń			Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym	Termin osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych w powietrzu
		dopuszczalny	docelowy	długoterminowy		
Dwutlenek siarki	1-h	350 µg/m ³	-	-	24 razy	2005
	24-h	125 µg/m ³	-	-	3 razy	2005
	rok	20 µg/m ³	-	-	-	2003
	pora zimowa					
Dwutlenek azotu	1-h	200 µg/m ³	-	-	18 razy	2010
	rok	40 µg/m ³	-	-	-	2010
Tlenek węgla	max dobowe ze stężeń 8-h krocących	10000 µg/m ³	-	-	-	2005
Benzen	rok	5 µg/m ³	-	-	-	2010
Pył zawieszony PM 10	24-h	50 µg/m ³	-	-	35 razy	2005
	rok	40 µg/m ³	-	-	-	2005
Pył zawieszony PM _{2,5}	rok	25 µg/m ³ dla fazy I	-	-	-	2015
		20 µg/m ³ dla fazy II	-	-	-	2020
Ołów	rok	0,5 µg/m ³	-	-	-	2005
Arsen	rok	-	6 ng/m ³	-	-	2013
Kadm	rok	-	5 ng/m ³	-	-	2013
Nikiel	rok	-	20 ng/m ³	-	-	2013
Benzo/a/piren	rok	-	1 ng/m ³	-	-	2013
Ozon	max dobowe ze stężeń 8-h krocących	-	120 µg/m ³	-	25 razy	2010
		-	-	120 µg/m ³	-	2020
	wartość AOT40 obliczana ze stężeń 1-h w okresie maj-lipiec		18000 µg/m ³ xh	6000 µg/m ³ xh	-	2010
Tlenki azotu	rok	30 µg/m ³	-	-	-	2003

ochrona zdrowia

ochrona roślin

Poziom dopuszczalny – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość dopuszczalna) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – (odpowiednik w dyrektywie: wartość docelowa) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poziom celu długoterminowego – (odpowiednik w dyrektywie: cel długoterminowy) oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Poziom dopuszczalny faza I - poziom dopuszczalny określony dla fazy I jest to wartość która powinna być osiągnięta w 2015 roku.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej.

Klasyfikacji stref dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup kryteriów ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin. W zależności od stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
 - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:
 - **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
 - **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza podaje tabela 4.

Począwszy od raportu za rok 2012 nie ocenia się osobno obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Tabela 4. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń

Poziom stężen	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane dziaania
określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenek węgla benzen pył PM10 pył PM2,5 ołów (PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	Ozon AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	A	działania niewymagane
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.
określony jest poziom dopuszczalny dla fazy II			
poniżej poziomu celu długoterminowego	pył PM2,5	A1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		C1	- dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla fazy II do 2020 r.

Zgodnie z opracowaniem „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2017” wykonanym w br. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, klasyfikacja strefy mazowieckiej przedstawia się następująco:

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne - ochrona zdrowia

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Dwutlenek siarki	A
Dwutlenek azotu	A
Tlenek węgla	A
Benzen	A
Pył zawieszony PM ₁₀	C
Pył zawieszony PM _{2.5}	C
Ołów	A

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe - ochrona zdrowia

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Arsen w pyłe PM ₁₀	A
Kadm w pyłe PM ₁₀	A
Nikiel w pyłe PM ₁₀	A
Benzo/a/piren w pyłe PM ₁₀	C
Ozon	A

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego - ochrona zdrowia

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Ozon	D2

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne - ochrona roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Dwutlenek siarki	A
Tlenki azotu	A

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe - ochrona roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Ozon (AOT40)	A

Klasyfikacja strefy dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego - ochrona roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla substancji w strefie
Ozon (AOT40)	D2

Programy ochrony powietrza

Obowiązek określania programów ochrony powietrza wynika z art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519). Programy określa się dla stref (na terenie województwa mazowieckiego wyróżniamy 4 strefy: aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom i mazowiecka, obejmująca pozostały obszar województwa), w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy. Powiat radomski i gminy do niego należące znajdują się w strefie mazowieckiej.

Programy mają na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych substancji w powietrzu.

Programy ochrony powietrza określa w drodze uchwały sejmik województwa.

Dla strefy mazowieckiej Sejmik Województwa Mazowieckiego wprowadził programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych.

1) Programy ochrony powietrza:

- Pył zawieszony PM_{10} i $PM_{2,5}$
 - Uchwała Nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla Strefy Mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM_{10} i pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ w powietrzu,
 - Uchwała nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM_{10} i pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ w powietrzu.
- Benzo /a/ piren
 - Uchwała Nr 184/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla Stref Województwa Mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu,

- Uchwała nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla Stref Województwa Mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu.

Uchwały zmieniające weszły w życie z dniem 07.09.2017 r., z wyjątkiem załącznika dotyczącego harmonogramu rzeczowo – finansowego realizacji programu ochrony powietrza, który obowiązuje od dnia 1 stycznia 2018 r.

2) Plany działań krótkoterminowych:

- Ozon

- Uchwała Nr 119/15 Sejmiku Województwa mazowieckiego z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej, w której istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i docelowego ozonu w powietrzu.

Uchwała obowiązuje od dnia 01.01.2016 r.

Istotną zmianą w dotychczas obowiązujących programach ochrony powietrza jest wprowadzenie obowiązku opracowania **programu ograniczania niskiej emisji (PONE) przez gminy znajdujące się w obszarach przekroczeń poszczególnych zanieczyszczeń.**

Stosownie do uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego opracowanie lub aktualizacja PONE ma być zakończone do 31.12.2018 r.

Zgodnie z art. 94 ww. ustawy *Prawo ochrony środowiska* Zarząd Województwa Mazowieckiego, w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, przekazuje Ministrowi Środowiska informację o uchwaleniu przez sejmik województwa programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych.

Ponadto Zarząd Województwa Mazowieckiego, co 3 lata, przekazuje Ministrowi Środowiska sprawozdanie z realizacji programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, począwszy od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie

określenia programu ochrony powietrza lub planu działań krótkoterminowych do dnia zakończenia realizacji odpowiednio tego programu lub planu.

Nadzór w zakresie:

- 1) terminowego uchwalenia programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych,
- 2) wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, starostę oraz inne podmioty,

sprawuje Wojewoda Mazowiecki przy pomocy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z § 11 i § 19 uchwały nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} i uchwały nr 184/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu *wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast właściwi miejscowo dla obszarów przekroczeń oraz zarządzający komunikacją miejską właściwi miejscowo dla obszarów przekroczeń przekazują, w terminie do dnia 31 marca roku następnego po roku sprawozdawczym, organowi określającemu Program informacje o realizacji działań naprawczych zawartych w pkt 1 załącznika nr 4 do uchwał, w układzie określonym w załączniku nr 10 do uchwały oraz organowi określającemu plan działań krótkoterminowych, sprawozdania z realizacji planu działań krótkoterminowych.*

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W 2017 r. na terenie powiatu radomskiego, w skład którego wchodziły gminy Gózd, Iłża, Jastrzębia, Jedlińsk, Jedlnia Letnisko, Kowala, Pionki (miasto), Pionki (gmina), Przytyk, Skaryszew, Wierzbica, Wolanów i Zakrzew nie miało miejsca deponowanie odpadów. Ostatnie z funkcjonujących dotychczas składowisk w m. Urbanów w gminie Jedlińsk, w związku z wygaśnięciem z dniem 31 grudnia 2014 r. pozwolenia zintegrowanego, zaprzestało przyjmowania odpadów.

Ocena sprawozdań rocznych o realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie powiatu radomskiego

Z dniem 1 lipca 2013 r. wszedł w życie nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, do zorganizowania którego gminy zostały zobligowane zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.). Zgodnie z ww. ustawą samorządy są zobowiązane do przekazania sprawozdań rocznych o realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Z napływających do tutejszej Delegatury WIOŚ niezweryfikowanych sprawozdań za rok 2017 wynika, że deklarowane przez wszystkie gminy powiatu radomskiego uzyskane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (za wyjątkiem gmin Jedlnia Letnisko i Wierzbica), poziomy recyklingu niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz poziomy recyklingu materiałów budowlanych i rozbiórkowych były zgodne z założonymi na 2017 r. wartościami:

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	mniej lub 45% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła	20 % lub więcej masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	45 % lub więcej masy tych odpadów wytworzonych w 1995r.

Uzyskane, deklarowane poziomy w poszczególnych gminach powiatu radomskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1. Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, recyklingu papieru, tworzyw sztucznych, metalu i szkła oraz poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych w poszczególnych gminach powiatu radomskiego.

Lp.	Gmina	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w %	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła w %	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w %
1.	Gózd	36,00	22,00	100
2.	Ilża	42,25	22,18	100
3.	Jastrzębia	0	36,47	100
4.	Jedlińsk	35,07	24,08	100
5.	Jedlnia Letnisko	52,00	23,00	87,00
6.	Kowala	38,49	26,15	91,20
7.	Pionki (miasto)	14,53	25,51	99,37
8.	Pionki (gmina)	31,18	25,04	85,32
9.	Przytyk	27,23	33,36	100
10.	Skaryszew	18,00	20,00	100
11.	Wierzbica	48,55	22,09	100
12.	Wolanów	31,96	33,67	100
13.	Zakrzew	42,89	26,10	100

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W roku 2017 inspektorzy WIOŚ Delegatury w Radomiu na terenie powiatu radomskiego przeprowadzili łącznie 152 kontrole:

- 22 kontrole typowe z wyjazdem w teren, w ramach rocznego planu kontroli,
- 34 to kontrole pozaplanowe w tym:
 - 27 interwencyjne,
 - 7 na wniosek innego organu,
- 96 kontroli nietypowych polegających na analizie posiadanej bądź napływającej dokumentacji w postaci m in. decyzji administracyjnych, pozwoleń czy wyników badań automonitoringowych.

Podczas czynności kontrolnych w celu stwierdzenia stopnia uciążliwości, przestrzegania pozwoleń, bądź zasadności skargi, do analiz fizykochemicznych pobrano 3 próbki wody powierzchniowej, 6 próbek gleby, 3 próbki ścieków oraz 1 próbkę odpadów. W 2 przypadkach wykonano pomiary emisji zanieczyszczeń do powietrza. Przeprowadzono 3 pomiary emitowanego do środowiska hałasu.

Skutkiem kontroli było nałożenie na kontrolowane podmioty 10 mandatów karnych na kwotę 4.100 zł. Wydano 16 decyzji karnych na łączną kwotę 1.046.590 zł. Udzielono 33 pouczeń. Wydano 30 zarządzeń pokontrolnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Do właściwych organów i instytucji w sprawach związanych z wynikami przeprowadzonych kontroli skierowano 24 wystąpienia.

Wszystkie podejmowane przez inspektorów WIOŚ czynności oraz wymienione wyżej konsekwencje ich działań mają na celu usunięcie bądź ograniczenie negatywnego wpływu podmiotów gospodarczych mogących mieć wpływ na pogorszenie stanu środowiska naturalnego.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	217369.305931.138294
Nazwa dokumentu	radomski 2018 za 2017.pdf
Tytuł dokumentu	radomski 2018 za 2017
Sygnatura dokumentu	RA-MO.7016.9.2018
Data dokumentu	2018-05-28
Skrót dokumentu	BB5C889CDA02057CD5368936175B50C601F5373A
Wersja dokumentu	1.2
Data podpisu	2018-05-28 14:29:11
Podpisane przez	Tomasz Skuza p.o. Kierownik Delegatury w Radomiu

EZD 3.30.481.4063.8544

Data wydruku: 2018-05-28

Autor wydruku: Grzegorzcyk Marek (p.o. Kierownika Działu Monitoringu)